

Na osnovu člana 33 stav 7 tačka 14 Zakona o energetici ("Službeni list Crne Gore", broj 28/25) i člana 17 tačka 6 Statuta Regulatorne agencije za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti ("Službeni list Crne Gore, broj 56/25), Odbor Agencije, na sjednici održanoj 00.00.2025. godine, donio je

PRAVILA

ZA UTVRĐIVANJE STATUSA I RAD ENERGETSKE ZAJEDNICE GRAĐANA

Član 1

Ovim pravilima se uređuju uslovi, postupak i način dobijanja statusa energetske zajednice građana, vođenje evidencije energetske zajednice građana, međusobni odnosi članova i vlasnika udjela zajednice, dijeljenje električne energije i odnosi zajednice sa operatorom prenosnog ili distributivnog sistema električne energije i snabdjevačem.

Član 2

Izrazi upotrijebljeni u ovim pravilima imaju značenja utvrđena Zakonom o energetici (u daljem tekstu: Zakon).

Član 3

Na postupke propisane ovim pravilima shodno se primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuje upravni postupak.

Član 4

- (1) Operator distributivnog sistema dužan je da vodi evidenciju o energetske zajednicama građana i mjernim mjestima koja se nalaze u okviru energetske zajednice građana.
- (2) Status energetske zajednice stiče se upisom u evidenciju iz stava 1 ovog člana.
- (3) Evidencija iz stava 1 ovog člana sadrži najmanje podatke o članovima ili vlasnicima udjela u energetske zajednici građana i podatke o geografskom području na kojem djeluje energetske zajednice građana.
- (4) Evidencija iz stava 1 ovog člana objavljuje se na internet stranici operatora distributivnog sistema.
- (5) Energetske zajednice građana dužna je da dostavi operatoru distributivnog sistema svaku promjenu podataka ili uslova na osnovu kojih je upisana u evidenciju, u roku od osam dana od dana nastale promjene.

Član 5

- (1) Postupak za upis u evidenciju energetske zajednice građana, pokreće ovlašćeno lice zajednice podnošenjem prijave nadležnom operatoru distributivnog sistema.
- (2) Uz prijavu iz stava 2 ovog člana, podnosilac zahtjeva prilaže i:
 - 1) izvod iz Centralnog registra privrednih subjekata;
 - 2) statut;

- 3) spisak članova ili vlasnika udjela u energetske zajednici građana, sa podacima o:
 - a) pravnom statusu člana ili vlasnika udjela (fizičko lice, jedinica lokalne samouprave ili malo pravno lice, sa naznakom pravne forme za pravna lica),
 - b) broju članova ili vlasnika udjela i visini udjela u vlasništvu,
 - c) stvarnoj kontroli u energetske zajednici građana, uključujući i udjele koji proizilaze iz vlasništva ili kontrole u pravnom licu drugog člana ili vlasnika udjela iste energetske zajednice građana.
 - 4) ugovor o balansnoj odgovornosti zaključen sa operatorom tržišta električne energije i operatorom prenosnog sistema električne energije, ili ugovor kojim se balansna odgovornost energetske zajednice građana prenosi na drugu balansno odgovornu stranu, u skladu sa Zakonom.
 - 5) podatke o djelatnostima kojima će se energetska zajednica građana baviti,
 - 6) licencu, ako obavlja energetske djelatnosti koja se licencira u skladu sa Zakonom.
- (3) Operator distributivnog sistema u postupku iz stava 1 ovog člana cijeni i ispunjenost drugih uslova propisanih Zakonom.
- (4) Energetska zajednica građana briše se iz evidencije:
- 1) na sopstvenu inicijativu;
 - 2) ako se utvrdi da više nijesu ispunjeni uslovi iz ovog člana.

Član 6

- (1) Učešće u energetske zajednici građana je dobrovoljno i otvoreno.
- (2) Energetska zajednica građana dužna je da javno objavi uslove učlanjenja u zajednicu najkasnije 30 dana od dana osnivanja, kao i da ih učini trajno dostupnim svim zainteresovanim licima.
- (3) Stvarnu kontrolu u energetske zajednici građana imaju članovi ili vlasnici udjela koji su fizička lica, jedinice lokalne samouprave ili mala pravna lica.
- (4) Član ili vlasnik udjela ima pravo da napusti energetske zajednicu građana i ne podliježe neopravdanim ili diskriminatornim uslovima, niti se njegovo istupanje može uslovljavati dodatnim naknadama koje nijesu unaprijed definisane u internim aktima energetske zajednice građana, niti naknadama sa kojima član nije bio upoznat ili koje nije prihvatio prilikom učlanjenja.
- (5) Energetska zajednica građana, međusobne odnose članova i vlasnika udjela te zajednice, može bliže urediti internim aktom.

Član 7

- (1) Energetska zajednica građana ima pravo da u okviru zajednice organizuje dijeljenje električne energije koja se proizvodi u proizvodnim objektima koji su u vlasništvu zajednice.
- (2) Realizaciju dijeljenja iz stava 1 ovog člana energetska zajednica građana uređuje sa operatorom distributivnog sistema električne energije.
- (3) Operator distributivnog sistema električne energije ima pravo na naknadu u vezi sa dijeljenjem iz stava 1 ovog člana, kao vid nestandardne usluge.
- (4) Dijeljenje iz stava 1 ovog člana energetska zajednica građana može bliže urediti internim aktom.

Član 8

- (1) Član ili vlasnik udjela energetske zajednice građana zadržava status krajnjeg kupca, sa pravima i obavezama koji pripadaju ovoj kategoriji kupaca u odnosu na operatora prenosnog ili distributivnog sistema električne energije i snabdjevača, u skladu sa Zakonom.

- (2) Operator prenosnog i distributivnog sistema električne energije i snabdjevači dužni su da postupaju sa članovima ili vlasnicima udjela energetske zajednice građana na nediskriminatoran i transparentan način i da ne nameću neopravdane uslove, procedure ili naknade koje bi spriječile ili otežale njihovo učešće u energetske zajednici građana.
- (3) Operator distributivnog sistema dužan je da saraduje sa energetske zajednicom građana u cilju omogućavanja sigurnog i efikasnog mjerenja, obračuna i razmjene podataka potrebnih za dijeljenje električne energije unutar zajednice, u skladu sa Zakonom i ovim pravilima.

Član 9

Ova pravila stupaju na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Predsjednik Odbora

Dr Veljko Vasiljević

Obrazloženje

Pravni osnov za donošenje ovih pravila sadržan je u članu 33 stav 7 tačka 14 Zakona o energetici ("Službeni list Crne Gore", broj 28/25) (u daljem tekstu: Zakon) kojim je propisano da Agencija donosi pravila za utvrđivanje statusa i rad energetske zajednice građana (u daljem tekstu: Pravila). Članom 202 stav 6 propisano je da se ovim pravilima uređuju uslovi, postupak i način dobijanja statusa energetske zajednice građana, vođenje evidencije energetske zajednice građana, međusobni odnosi članova i vlasnika udjela zajednice, dijeljenje električne energije i odnosi zajednice sa operatorom prenosnog ili distributivnog sistema električne energije i snabdjevačem.

Članom 1 Pravila utvrđen je predmet Pravila na način kako je to propisano Zakonom.

Članom 2 Pravila utvrđeno je da izrazi upotrijebljeni u Pravilima imaju značenja utvrđena Zakonom.

Članom 3 Pravila utvrđena je shodna primjena zakona kojim se uređuje upravni postupak na postupke propisane ovim pravilima.

Članom 4 Pravila utvrđena je obaveza operatora distributivnog sistema da vodi evidenciju o energetskim zajednicama građana i mjernim mjestima koja se nalaze u okviru energetske zajednice građana, kao i sadržaj evidencije, način njenog objavljivanja i način brisanja zajednice iz evidencije. Takođe, ovim članom je utvrđena obaveza energetske zajednice građana da dostavi operatoru distributivnog sistema svaku promjenu podataka ili uslova na osnovu kojih je upisana u evidenciju.

Članom 5 Pravila propisano je kako se pokreće postupak za upis u evidenciju energetske zajednice građana, kao i dokumentacija koja se prilaže uz zahtjev.

Članom 6 Pravila utvrđen je način funkcionisanja zajednice: cilj, obaveza zajednice da javno objavi uslove učlanjenja u zajednicu, kao i da ih učini trajno dostupnim svim zainteresovanim licima, način ostvarivanja stvarne kontrole, glasačkih prava, kao i način napuštanja zajednice.

Članom 7 Pravila utvrđeno je pravo zajednice da organizuje dijeljenje električne energije koja se proizvodi u proizvodnim objektima koji su u vlasništvu zajednice, kao i pravo operatora distributivnog sistema električne energije na naknadu u vezi sa dijeljenjem, kao vid nestandardne usluge.

Članom 8 Pravila utvrđena su prava i obaveze člana ili vlasnika udjela energetske zajednice građana, kao i obaveze operatora prenosnog i distributivnog sistema električne energije i snabdjevača.

Članom 9 Pravila propisan je način stupanja na snagu Pravila.